

3.2.1. Mütevatir Hadis

Mütevatir, kelime olarak “araya zaman girmekle beraber kesintiye uğramaksızın devam etmek ve birbiri ardınca gelmek” anlamına gelir. Yalan üzere birleşmeleri mümkün olmayan kalabalık bir ravi grubu tarafından rivayet edilen hadise mütevatir hadis denir.¹⁷ Allah Resulü’nün “*Her kim benim adımı kullanarak kasten yalan söylerse cehennemdeki yerine hazırlansın.*”¹⁸ hadisişerifi mütevatir hadise örnektir. Bu hadis her nesilde kalabalık bir ravi grubu tarafından rivayet edilmiştir.

1. Yalan üzere birleşmeleri mümkün olmayan kalabalık ravilerce nakledilmelidir.

Hadisin kasıtlı ya da rastlantılı bir biçimde yalan üzerinde birleşmeleri mümkün olmayan bir topluluk tarafından rivayet edilmesidir. Hadisin mütevatir olabilmesi için en temel şart, her nesilde kalabalıklar tarafından aktarılmasıdır. Ayrıca toplunun pratik aktarımıyla gelen uygulamalar da mütevatirdir. Namazın kılınışı, namazın vakitleri, ezan, haccın yapılışı, bayram ve bayram namazları mütevatir bilgiye örnektir.

2. Her nesilde aktarılmış olmalıdır.

Rivayet edilen bilginin yaygınlığının azalmadan ya da kesilmeden her nesilde devam etmesi gerekmektedir. Eğer bilgi bir nesilde kesintiye uğrarsa mütevatir olamaz. Birinci Dünya Savaşı esnasında Çanakkale’de kazanılan zafer mütevatir bilgiye örnek verilebilir. Bu tür örnekler nesilden nesile aktarılan ve şüphe barındırmayan bilgiler arasında yer alır.¹⁹

Grafik Bilgi 3.2
Bir hadisin mütevatir olmasının şartları